

عنوان مقاله:

شناسایی کانون های کنترل کننده ی اقلیم ایران و الگوهای فشار مربوط در سطح ۵۰۰ هکتوپاسکال جو ایران در دوره ی سرد سال

محل انتشار:

دوفصلنامه جغرافیا و توسعه ناحیه ای، دوره 10، شماره 2 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

بهلول علیجانی - دانشگاه خوارزمی/گروه جغرافیا

رضا دوستان - دانشگاه فردوسی مشهد/گروه جغرافیا

خلاصه مقاله:

الگوهای فشار سطوح بالای جو، شرایط جوی سطح زمین را کنترل می کنند. شناسایی این الگوها در سطح منطقه ای برای بررسی رفتار پارامترهای سطحی، تغییرات و پیش بینی ضروری می باشد. به منظور شناسایی الگوهای فشار کنترل کننده ی اقلیم ایران در دوره ی سرد سال، داده های روزانه ارتفاعی سطح ۵۰۰ هکتوپاسکال با تلاقی های ۵/۲ درجه در محدوده ی ۷۰-۱۰ شمالی و ۸۰-۱۰ شرقی از مرکز ملی پیش بینی محیطی (NCEP) برای دوره ی ۲۰۱۰-۱۹۴۸ استفاده شده است. مراکز فعالیت یا کانون های کنترل کننده ی اقلیم ایران با روش تحلیل مولفه های عمده (PCA) تعیین شده اند. هرکدام از مراکز فعالیت با الگوی فشار خاصی، اقلیم ایران را کنترل می کنند. نتایج نشان می دهد که هشت مرکز کنترل کننده، اقلیم ایران در دوره ی سرد سال را تحت تاثیر قرار می دهند. سیبری شمالی، مهم ترین مرکز کنترل کننده ی اقلیم ایران می باشد. بیش تر مراکز فعالیت در شمال و فقط مونسون پاکستان در جنوب ایران قرار دارد. عمدتاً الگوهای فشار نصف النهاری، با پدیده های مانع و سردچال همراه است. تراف های عمیق و ریج های قوی، پدیده ی عمده بادهای غربی در ایران می باشند.

کلمات کلیدی:

الگوهای فشار، مراکز فعالیت، اقلیم ایران، مراکز کنترل اقلیم ایران، ارتفاع ۵۰۰ هکتوپاسکال

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1353528>

